

به احترام درآمد به حرکت درآمد
لواخته شد به صد درآمد

سرود ملی

درس نهم

پرچم سه رنگ و زیبای ایران به اهتراز در آمد و همراه آن، سرود ملی نواخته شد:

خاور ≠ باختر
باختر سه غرب

طلوع کرد
«سرزد از افق، مهر خاوران ^{خوبید} مشرق»

روشنایی
فروغ دیده می حق باوران ^{حشم} سه کسانی که به حق اعتماد دارند، خدا باوران

بهمن، فرایمان ^{شکوه} ماست. پیامت ای امام

استقلال، آزادی، نقش جان ماست. بر جان ما نقش بسته است.

شهیدان، پیچیده در گوش زمان فریادتان (پیامتان را شنیدیم)

بقرار پاینده، مانی و جاودان
پاینده = جاودان

جمهوری اسلامی ایران» دعا

سرود پایان یافت. قهرمان، دست های خود را بالا برد و به احساسات مردمی که در ورزشگاه

بودند، پاسخ داد. کردن آویز طلا بر سینه اش می درخشید. حاضران شادمانی می کردند و پیروزی او را

تبریک می گفتند. شادمانی خوشحالی
پیروزی ≠ تسلط

علاوه بر
شما هم سرود ملی کشورمان را شنیده‌اید. هر کشوری، افزون بر پرچم که نشانه‌ی استقلال
آن است، یک سرود ملی نیز دارد که، خلاصه‌ی افتخارات، عظمت‌ها و خواسته‌های
یک ملت است. سرود ملی همچون آینه‌ای است که مردم یک کشور، گذشته‌ها، آرزوها،
باورها-ایمان
پیروزی‌ها و اعتقادات خود را در آن می‌یابند.

شاید دیده باشید که در مراسم بزرگ و هنگام اعلام پیروزی قهرمانان در مسابقات ورزشی،
سرود ملی کشورها نواخته می‌شود. همه‌ی مردم کشور، این سرود کوتاه و شورانگیز را می‌شناسند،
به آن احترام می‌گذارند و با غرور و افتخار آن را می‌خوانند؛ شورانگیز بخیه باعث شوق شود، حصیل انگیز
غرور افتخار

سرود ملی کشورها معمولاً کوتاه است و همین کوتاهی، کار را مشکل می‌کند.

تصور کنید می‌خواهید حرف‌های بسیار مهم و ارزشمندی را در چند جمله بگویید. انتخاب این جمله‌ها

نیازمند تفکر و هنرمندی فراوان است. به خصوص اگر بخواهید آنها را موزون و زیبا بگویید.

سرود ملی تنها شعر نیست؛ موسیقی و آهنگ نیز دارد. موسیقی آن معمولاً بسیار گرم و

هیجان‌انگیز است. این آهنگ شور انگیز، روحیه‌ی شجاعت، دفاع از کشور و علاقه به آن

را در مردم برمی‌انگیزد. هیجان انگیز = شور انگیز. برمی‌انگیزد به معنی تحریک می‌شود.

هر کشوری برای اینکه پیشرفت کند، نیازمند همکاری، از خودگذشتگی و ایثار است.

فداکاری و سخت‌کوشی مردم، ضامن آزادی و استقلال کشور است. سرود ملی هم

می‌کوشد چنین روحیه‌ای را در مردم، تقویت کند. ضامن کسی که مسئولیت‌کاری را می‌پذیرد

اکنون سرود کشورمان را یک بار دیگر بخوانید و مهم‌ترین کلمه‌های آن را کنار هم بگذارید.

بهمن، ایمان، امام، استقلال، آزادی، شهیدان و جمهوری اسلامی ایران واژه‌های اصلی

واژه‌های کلیدی

این سرود است. از این کلمه‌ها چه می‌فهمیم؟

پایندگی = جاودانگی سر برقرار بودن، همیشگی شدن

سرود ملی کشورمان با دعا برای پایندگی و جاودانگی ملت و کشور پایان می یابد. کشوری که

با تاریخ کهن و افتخارات بزرگ خود در جهان می درخشد. در آینده نیز به یاری خدا، با گام های معلم استوار فرزندان خویش، به سوی آبادانی سازندگی و سر بلندی به پیش خواهد رفت.

سرمین ایران خوش بو
① خوشا مرز ایران عنبر نسیم که خاکش گرامی تر از زر و سیم

② هوایش موافق به هر آدمی سازگار زمینش، سراسر پر از خرمی

③ همه بوستانش، سراسر گل است داخل به باغ اندرون، لاله و سنبل است شهریان

① عطری که از سرمین ایران به مشام می رسد، چه خوشایند است. سرمینی که خاکش از نقره و طلا با ارزش تر است.

② هوایش با هر آدمی سازگار است و سراسر زمینش سرسبز است.

③ باغ هایش پر از گل است و درون آنها لاله و سنبل روئیده است.

سرود ملی کشورمان با دعا برای پایندگی و جاودانگی ملت و کشور پایان می‌یابد. کشوری که با تاریخ کهن و افتخارات بزرگ خود در جهان می‌درخشد. در آینده نیز به یاری خدا، با گام‌های استوار فرزندان خویش، به سوی سازندگی و سربلندی به پیش خواهد رفت.

خوشا مرز ایرانِ عَنْبَرِ نَسِيمِ که خاکش گرامی‌تر از زر و سیم
 هوایش موافق به هر آدمی زمینش، سراسر پُر از حرّمی
 همه بوستانش، سراسر گُل است به باغ اندرون، لاله و سُنبل است

درست و نادرست

- ۱ پرچم هر کشور نشانه‌ی استقلال آن کشور است. ✓
- ۲ جمله‌ی «پاینده مانی و جاودان» در سرود ملی، دعا و نیایشی برای ملت و کشورمان است. ✓
- ۳ در مسابقات ورزشی، سرود ملی کشور برنده، نواخته می‌شود. ✓

درک مطلب

- ۱ «سرود ملی همچون آینه‌ای است.» چرا سرود ملی به آینه تشبیه شده است؟ زیرا آینه تمام خوبی‌ها و ویژگی‌ها را به خوبی نمایش می‌دهد.
- ۲ نویسنده می‌گوید: «سرود ملی کشورها معمولاً کوتاه است و همین کوتاهی، کار را مشکل می‌کند.» منظور نویسنده از «کار» چیست؟ شعر گفتن
- ۳ در پایان سرود ملی کشورمان برای چه چیزی دعا می‌کنیم؟ جاودانگی ایران
- ۴ برای آزادی و استقلال یک کشور، چه کارهایی باید انجام داد؟ با تلاش و شکر خود، کشورم را بی‌نیاز
- ۵ خواصم برز

اهمیت زبان فارسی

در این درس خواندیم که «سرود ملی» نشان افتخار، استقلال و عظمت یک کشور است. سرود ملی هر کشوری به زبان ملی و رسمی آن سرزمین، نوشته و خوانده می‌شود. سرود ملی ایران عزیز ما، به زبان فارسی است. زبان فارسی، زبان ملی کشور ماست. وقتی همه‌ی ما ایرانیان در برابر پرچم سه رنگ و زیبای خود، برپا می‌ایستیم، سرود ملی را به زبان فارسی و با احترام، زمزمه می‌کنیم. **شبهت زبان فارسی و پرچم** زبان فارسی، مانند پرچم ما، همه‌ی اقوام و مردم سراسر میهن را به هم پیوند می‌دهد و باعث وحدت و یکپارچگی ما و قدرتمندی ایران عزیز، می‌شود.

هر یک از زبان‌های مادری و محلی وطن ما، گنجینه‌ای با ارزش هستند که در کنار زبان فارسی، به رشد فکری ما، کمک می‌کنند.

شعرخوانی و صدلی صمیمیت

- ۱ **اندیشیدن:** نخست شعر مورد نظر را به صورت آرام و بی‌صدا بازخوانی می‌کنیم و درباره‌ی محتوا و آهنگ مناسب آن، می‌اندیشیم.
- ۲ **یافتن:** پس از بازخوانی و اندیشیدن درباره‌ی محتوا، لحن و آهنگ مناسب آن کشف لحن واخند می‌شود و به ذهن می‌آید.
- ۳ **شناختن:** پس از اندیشیدن و یافتن آهنگ مناسب، اکنون باید با توجه بیشتر، بار دیگر شعر را نزد خود بخوانیم تا درک بهتری از فضا، شخصیت، مکان و رویدادهای درون شعر پیدا کنیم؛ مثلاً اگر دو شخصیت در شعر با هم گفت‌وگو می‌کنند، تغییر آهنگ آن رعایت شود.
- ۴ **خواندن:** پس از مرور شعر و تشخیص لحن مناسب آن، با آهنگ و سرعت مناسب، به صورت رسا، خوانش شعر را آغاز می‌کنیم.

ای ایران

بخوان و حفظ کن

باززش

ای ایران، ای مرز پر کهر
ای خاکت سرچشمه‌ی هنر

دور از تو اندیشه‌ی بدان افکار انسان‌های بد از تو دور باد

پاینده مانی تو جاودان

ای دشمن، ار تو سنگ خاره‌ای، من آهنم

جان من فدای خاک پاک میهنم

ای دشمن! اگر تو مثل سنگ خاره، محکم هستی،
من هم مثل آهنم

مهر تو چون شد پیشه ام سے شغل، کار
دور از تو نیست اندیشه ام فلم

در راه تو، کی ارزشی دارد این جان ما؟

پاینده باد خاک ایران ما

سنگِ کوهت ^{روایت} دَر و گوهر است

خاکِ دشت بهتر از زر است

مهرت از دل، کی برون کنم؟

برگو، بی مهر تو چون کنم؟
برگوسه بازو، بگو

تا گردش زمین و دور آسمان پیاست

نور ایزدی ^{خداوند} همیشه رهنمای ماست

مهر تو چون شد پیشه ام

دور از تو نیست اندیشه ام

در راه تو، کی ارزشی دارد این جان ما؟

پاینده باد خاک ایران ما

ایران، ای حرم بهشت من
روشن از تو سرنوشت من
گر آتش بارد به پیکرم

جز مهت در دل نپرورم ^{بسیار}
از آب و خاک و مهر تو سرشته شد کلم
مهر اگر برون رود گلی شود دلم
مهر تو چون شد پیشه ام
دور از تو نیست اندیشه ام

در راه تو، کی ارزشی دارد این جان ما؟
پاینده باد خاک ایران ما

 حسین غلِ گلاب
لویسنده، گیاه شناس

۱ در متن شعر، «خاک ایران» به چه چیزهایی تشبیه شده است؟ فرارید و طلا و بهشت و لوح

۲ کدام بند شعر، قشنگ‌تر از بقیه بود، چرا؟ از آب و خاک و مهر تو سرشته شد کلم.

مهر اگر برون رود، گلش شود دلم.

